

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám. Postatakarék számla száma 12980. Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyílttér 1.50 dinár, rendez 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VIII. Évf.

Murska Sobota, 1929. április 21.

16. Szám.

Excuse my glawes.

A legrégebb időben télen, hogy a kéz ne fázzon, nyáron, hogy a nap ne barnítsa, továbbá a kemény munkához, hogy a tenyér bőre fel ne törjön kesztyűt használtak az emberek. Ez a görög szokás hozzánk is elterjedt és megmaradt a mai napig. Ha kezünket a kapanyéllal, gyepőszárral, a kardmarkolattal — mert ezeket mások csupasz kézzel is megfogják — beszenyezni nem akarjuk, vagy ha hosszabb ideig tartó kezelésüknél a kéz felhályagosodástól kell tartani, kesztyűt huzunk a kezünkre. Az orvosok fertőzések elkerülése céljából gummi kesztyűt használnak. Voltak és vannak, akik feltűnési viselkedésből, finnyáskodásból még az étkezést is kesztyűs kézzel végzik. Ez a szokás Athenben divott. A görögök és a rómaiak a kesztyűviselést nőiességnek, visszatetszőnek vélték, mégis az ázsiai fényűzéssel eljött a divat Rómába is. A nyolcadik- kilencedik században Németországban már viseltek kesztyűt, de csak a királyok, nemesek, főpapok, stb. legmagasabb rangú emberek. A lovag korban a kesztyű az investitúra, a hűbérbeadás, a magasabb hivatalba iktatás jelvénye volt. A püspökök a misemondásnál viselték a kesztyűt. Ma az inasok kiszolgálás és ételfelhordáskor fehér kesztyűben működnek, nehogy csupasz kézzel nyuljanak valamihez. Parolázáskor a mai divat azt kívánja, hogy az meztelen kézzel történjen, hogy miért, azt az illetők sem igen tudják, akik cselekszik. Denikve, ha valaki kezét nyújt és mi nem bírjuk gyorsan lekapni kezünkről a kesztyűt, akkor az még megbocsátható illetlenség, ha azt mondja közben az illető: „excuse my glawes“, ami annyit jelent: „bocsánatot kérek, hogy a kesztyűmet a kezemen tartom“. Máskor meg az kívánatik, hogy csakis „kesztyűs kézzel“ érintsük embertársunkat vagy azok tetteit. Hogy mikor melyik a helyes az attól függ, hogy ki hogyan fogja fel a dolgot. Én kesztyűs kézzel akarok olyasmit érinteni, amit talán meztelen kézzel kellene, azért írom azt a fáxnit, mert hát ezt a nem régi di-

Politikai hírek.

Jugoszlávia. A tisztviselői reformra az egyes miniszterek átszervezése után kerül a sor. Végleges döntés a miniszteriumok átszervezéséről még nem történt. Korosec Antun közlekedésügyi miniszter a beográdi „prepost plébánossal“ Szentára utazott. Utazásának oka ismeretlen. Anyi bizonyos, hogy Vujics Joco szentai földbirtokost, volt képviselőt meglátogatta. — Kreuger Iván a svéd gyufatröszt elnöke úgy nyilatkozott, hogy egy kelet-európai kábeltársaság megalakításán fáradozik, hogy bérbe vegye Jugoszlávia és Magyarország telefonhálózatát 15—20 évre. A társaság ezen országokban a földalatti kábeltárolatott kölcsönképpen (?) kiépítené. — Beogradban a jugoszláv-román tárgyalások megkezdődtek, Kumanudi Kossta helyettes külügyminiszter nyitotta meg a konferenciát

azzal, hogy kötelességük rendezni a különböző nagyszámú technikai, gazdasági, szociális és politikai természetű kérdéseket, amelyek a békeszerződésből fakadnak és ezzel még jobban megerősítenek a szövetségi köteleinket. Ez a konferencia szekciókra oszolva tanácskozik. A jugoszláv-magyar gazdasági viszony megjavulására enged következtetni a Budapestről Beogradba küldött Vértes Emil nyilatkozata, aki a szomszéd államokat személyesen meghívja a budapesti nemzetközi vásárra. A lakástörvény meghosszabbítása ellen a beográdi kereskedelmi és iparkamarák tiltakoznak.

Németország. A megegyezéshez közel áll a jóvátételi konferencia, amely a legnagyobb valószínűség szerint Saht győzelmével fog befejeződni. Már ott állt az ügy, hogy a német

vat így kívánja; tehát: „Excuse my glawes!“

A napokban valahol egy igénytelen lelki atya meg akarta látogatni az előírt látogatási időn kívül, szenvedő, beteg kollegáját, felebarátját a klinikán. Az orvos és a professzor a renhez ragaszkodva a látogatást nem engedték meg, bármilyen szépen és alázatosan kérte a lelkész az engedélyt. A rendkívül szerény, igénytelen, jóságos lelkű bácsival csak félvállról, ajtón át beszélgettek, fel sem igen néztek reá. Amint azonban megtudták, hogy a szerény, alázatos, szépen kérő lelkész, kit az előszobában két magasrangú főpap, az uccán pedig livrés s drága nagy autó vár maga a hercegprimás, fődietlen fővel, hanyat homlok szaladt a professzor utána az uccára és hajbókolva kért bocsánatot. Ő Eminenciájától . . . és azonnal semmivé lett a rendszabály és az igen magasrangú lelkiatya, ha ráért volna, akár azonnal is vizi-telhetett volna az alantosabb papjánál. Midőn a professzor arra kérte a nagy urat, hogy ne haragudják, Őeminciája állítólag az felelte: „Kedves tanár úr! A hercegprimás sohasem haragudhat. Nekem mint magánembernek meg van a véleményem a dologról.“

Mi készíthette az orvost, a professzort arra, hogy addig amig

a várakozó, türelmes, szerény-csendes pap szépen kérte a látogatási engedélyt, addig a regulát be kellett tartani; ellenben amikor nem kéretett se az orvos, se a professor és kisült, hogy egy hatalmas tehát másban kárt okozni tudó (bár azt soha meg nem teszi egy ilyen lángeszű, jóságos szívű főpap) embert nem engedett betegjéhez, akkor lőtás-futás támad, bocsánatkérés közben a rendelet a sarokba tétetik. Nem lett volna helyesebb, ha fordítva lett volna? Azaz a hatalmasnak azt mondani: „Uram, ez a rend, nem tehetek ellene“; és a szerény, alázatos, aranyos lelkiatyának meg azt mondani: „Oh jöj-jön édes jóságos uram! Nincsen szabály kivétel nélkül.“ Nem lehet olyképen félremagyarázni a magán emberi kijelentését, hogy meg van a véleménye a dologról, hogy ezzel valami bántót, rosszat mondott volna, mert csak ezt mondta más szavakkal: „Nem baj — majd eljövök máskor, hiszen úgy is tudom, hogy elfoglaltsága miatt és a szép kérésem nem hallása miatt nem adta meg az engedélyt; ez a meglevő véleményem a dologról.“

Az a tanulság ebből, hogy még a nagyon intelligens embe-reknél is meg van a hatalomtól való félelem, a vagyoniadás.

Te szegény és nem hatalmas ember . . . de szegény vagy!

delegáció abba hagyja a tárgyalásokat. Hindenburg beteg, Boris bolgár király berlini követével meglátogatta őt. Hindenburg betegsége miatt nem látogathatta meg a királyt és ezért őt Meisler államtitkár vitte a névjegyét Borisz királyhoz.

Magyarország. Grandi olasz külügyi államtitkár május 1.-én Budapestre utazik. Bethlen olaszországi útjáról visszatért Budapestre, fogadta Valkó Lajos külügyminisztert. A tárgyalások a románokkal lassan haladnak.

Bulgária. Borisz király eljegyzése állítólag vallási okokból feloldódott. A király Prágában látogatást tett, hogy népét a szláv testvérm nemzetekkel egyesítse.

Mexikó. Amerikai repülőgépek bombákat ejtettek Mexikóra, ahol a lázadó Escobar tábornok Mexikó elnökének kiáltotta ki magát.

Anglia. Baldwin miniszterelnök a konzervatív párt választási programját a következő pontokból állította össze: Az iparvédelmi vámok kiterjesztése, a nyomortanyák eltüntetése, a lakásépítés, a munkanélküli nők foglalkoztatása, útépítés, nagy arányú kivándorlási és telepítési akció. Ha a konzervatívok és liberálisok nem egyeznek meg egymással és nem lépnek fel közösen a munkáspárttal szemben, azon esetben Macdonald abszolút többséghez jut. Örültség lenne, ha azért gyilkolnák egymást a pártok, hogy a szocializmus felül kerekedjen.

Románia. A temesvári munkásvezéreket letartóztatták, a kommunisták ellen pedig a polgári gárddkat megszervezik.

KÖNYE DEZSŐ:

Az én véleményem.

Tavaszb ébred, nyílnak a virágok, ismerősim vannak: szép leányok. Gondolatba ejtik szívem, lelkem, így vergődöm e földi életben. Lányok, lányok barna, szőke lányok. Fájt szívem nyugodtan hagyjátok.

Ezek közül ismerem egy barnát, tekintetből lesem gondolatját. Barna haja rövidve levágva, Kárcsú teste — feszes a járása. Csengő hangja és mosolygó ajka, »Városi lány« mégis falut áldja.

Olyan kedves szeme pillantása, Mint nefejejts játszó napsugárba. Gondolati messze kóborolnak, Ifjú szívnek fájdalmat okoznak. A szava szép, mosolygása édes, »Városi lány« benne hinni kényes.

Tavaszi ritmusok.

— 1929. —

Valami van a tavaszi légben
Dallamos dac, hűvös lehellet
Mégis Tavasz! Újulás a vérben
Fűben, rügyben gyűjtő hevület.

Ember: csak Te maradtál a régi
Osi, kuvasz, gyáva, lusta fajta,
Ki más kincses udvarait őrzi:
Saját vérét ugatja, harapja.

Nászod ronda, patkányfélék násza,
Kik ha szülvén nyájas kicsikéket,
Csak mélyebbre szállnak a homályba
S nem is várnak fényesebb időket.

Tenni, jót, már Krisztusod se akar,
Tavaszt nem vársz: Imádság se kelljen
Vad szíved mit álarcod eltakar,
Nyugodalmat az égbe se leljen.

Tavasz dalát így átkozva zengem,
Rügyet, bimbót hajtanak a fák
Új tavaszok jönnek még: úgy érzem,
Szabadító véres nagy csaták.

Valami van a tavaszi légben
Dallamos dac, és erős ígérlet:
Hit, egy forróbb cselekvőbb jövőben,
Aztán jöjjön az igazi Élet!

Zágreb, április havában.

— SAS. —

Őszi kesergés tavasszal.

A bús, lombhullatú szürkületben,
Osz férfi áll az ormon mereven.
Könny nélkül sirat, Isten tudja mit?
A szürke ormon keres valakit?
Nem: csak néz búsán a messzeségbe,
Mult tavaszra... letarolt mezőkre...
Vissza gondol: óh, szép volt mindahány,
A rég' tovaszállt tavasz... és a lány...

Bucsúra intő, sápadt néma táj,
Eltűnő nyár, de neki nem ez fáj...
Mi jégkezével szívébe markol
S lelkében örökké ott barangol:
Ifjú tavasznak édes mosolya...
Amely nem jön vissza, soha, soha!
Eltűnt ifjuság, öröm, szerelem...
Suttogja csendesen — ez fáj nekem!...

GÁLOSSY JÓZSEF.

HIREK.

HETI NAPTÁR.

ÁPRILIS (30 nap)

16 hét.

Hó és hét napja.	Róm. kath.	Protestáns
21 Vas.	F. 3. Jubil.	F. 3. Anz.
22 Hétfő	Szótér Kaj.	Szótér
23 Kedd	Béla pk. vt.	Béla
24 Szerda	György vt.	György
25 Csüt.	Márk ev.	Márk.
26 Péntek	Kilit és Marc.	Ervin
27 Szomb.	K. Pét. egyh.	Arisztid

Vásárok:

Április 22. M. Szobota, 24. Szv. Jurij, 25. Beltinci és Szv. Jurij ob Ščavnici.

Időjárás:

Herschel szerint: a hó vége hűvös, tisztá idő. Tapasztalatból: 20—24-ig boros, később derült.

Kereskedelmi áruk:

100 kg.	Buza	Din.	250—	
"	Rozs	"	250—	
"	Zab	"	300—	
"	Kukorica	"	250—300	
"	Köles	"	220—	
"	Hajdina	"	220—	
100 kg.	Széna	Din.	140—180	
"	Bab cseres.	"	700—900	
"	Bab vegyes	"	500—	
"	Krumpli	"	150—200	
"	Lenmag	"	600—	
"	Lóhermag	"	2400—	
1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bjka	7—	8—	8:50	9—
Üsző	7—	7:50	8—	8:50
Tehén	3.—	3:50	4:50	6—
Borju	—	—	12—	12:50
Sertés	—	—	15—	15:50
Zsir I-a	—	—	29—	30—
Vaj	—	—	85—	40
Szalonna	—	—	28—	25—
Tojás 1 drb.	—	—	—	0:875—

Valuta.

Zürichben 100 Din = 9.125 sfrk.
100 Doll. (E. A.) adnak itt 5620 Din.-t
100 Pesoért (Urug.) > > 4900 >

100 Márkéért adnak itt 1320 Din.-t
100 Frankért (Páris) > > 215 >
100 Pengőért > > 990 >
100 Schil. (Bécs) > > 798 >
100 Cseh kor. > > 168 Din.-t.

— Betörés. Az elmúlt héten éjszaka idején ismeretlen tettesek betörték Vrecsics Viktor vane-csai korcsmáros és kereskedő bolthelyiségébe, honnan a fiókban levő 500 Din. készpénzt és az összes árukészletet elvitték. A kár kb. 5000 dinár. Tettesek kézrekerítésére a nyomozás megindult.

— Bajok a m. szobotai állomás fűtőházában. Az elmúlt héten, az állomás forgalmistája észrevette, hogy a fűtőházból hárman egy kéziköcsi szenet visznek, akiket lefogott. A tulajdonképeni lopással gyanúsított azzal érvel, hogy munkadíja fejében kapta a szenet a fűtőház főnökétől. Miután a szenet éjjel vitték, az ügyet a hatóság fogja tisztázni. A gyanúsítottak szabadlábban járnak.

— Köszönetnyilvánítás. A Jugoszlóvenszka matica és az Rrdeči Križ egyesület, Murszka Szobota 31 szegénye között húsvétkor különféle ajándékot osztott szét. E harmincegy ember a jótéteményért ez úton fejezi ki hálását köszönetét.

— Sertésorbánc elleni oltás. A faluk sertés tulajdonosait felkérem, hogy azok, akik velem kívánják sertéseiket beoltatni forduljanak oly módon hozzám, hogy megírja egyikük közülök egy levelező lapra nekem, hogy mikor és hány sertést akarnak oltatni. — Nemes állatorvos.

— Nyomdahiba kiigazítás. A m. heti vezető cikkben az volt írva: „De hiba, ha a magyar szak- és napi lapokban a latin,

francia, német stb. idegen szót nem úgy írják, ahogy azokat ők az idegenek leírják. A „leírják“ helyett „kimondják“ értendő.

— Uj eskütételre hivattak fel az összes községi kinevezett előjáróságok. Az eskütétel már befejezéshez közeledik.

— M. szobotai főgimnázium léte ismét veszélyben forog. Több mint valószínű, hogy csak az alginimázium fog megmaradni, aminek viszont nincsen értelme.

— Hodos—Kotormányi vonal megújítása végett összehívott konferencia egyhangulag állást foglalt ezen vonalak megnyitása mellett.

— Botrány! Mai kormányzat kimondott elve, hogy az államhivatalnokok legyenek tapintatosak és előzékenyek a néppel szemben. Mégis megtörtént az az általános megbotrányoztatást keltező esemény Puconcin, hogy az ottani állomás kezelő az evangélikusság legnagyobb ünnepén, nagypénteken, éppen akkor hasogatott legjavában tűzifát, mikor tizenhét község lakossága, ezen az evangélikus központon, a közei templomban áhitattal tett eleget vallási érzelmeinek. S ezt még a templomból jövet is látni kellett a sokaságnak! Ezzel a nép vallási érzelmeiben mélyen sértve érzi magát, nem mint katolikus, hanem mint államhivatalnok részéről, kinek nem a favágás a kenyérkeresete, s mint ilyennek kellene, hogy legyen egy kis érteke.

— Szabászati tanfolyam M. Szobotában. A murszka-szobotai járási ipartestület értesíti tagjait, hogy az idén újonnan rendezni cipész-, férfi szabó- és női szabók szabászati tanfolyamát. Együttal felhívja az előjáróság

Leányt egy leányért.

— Novella. —

Írta: GÁLOSSY JÓZSEF.

(Folytatás.)

— Halász Juliska el akart egyszer menni, de Saratovszki Miklós, az én nagypám kérte, hogy ne menjen el, maradjon itt örökre nála. Jobb helyre ugysem mehet, mondta neki. Hazájára meg ne gondoljon mostmár, mert ha el is menne, százszor meghalna odáig. És Halász Juliska itt maradt Saratovszki Miklósnál. A felesége lett neki és nagyon szerették egymást. Egy fiút neveltek, az volt az én apám s annak is Miklós volt a neve. Anyám Saratovba való volt, onnan hozta ide az apám. Azt a dalt ők tanulták a nagyanyámtól, én meg ötölök, de itt a Volga mellett minden halász tudja.

Itt elhallgatott a leány és árnyékba boruló tekintettel nézett el a nagy folyam után, mintha felmerült volna abból sok-sok emlék, mely fáj és lebilincseli a gondolatot...

A fogoly csak a leányt nézte.

— Beszélj többet, Anasztázia, oly szívesen hallgatlak — törte meg ezzel a Volga partjának sajátos, nagy csend-

jét — és szólts te is csak a keresztnevem, ne mond, hogy pán, olyan kedves így.

— Hát folytatom... de Imre, nem tudom tovább: meghaltak mind... Nagypám elnyelte a Volga, nagyanyám sokáig siratta és ő is meghalt. Az apám a törökök lötték agyon a kaukázusi harctéren. Anyám, mikor megtudta, betegeskedni kezdett és két évvel ezelőtt ő is örökre itthagott. Szergej a bátyám hazajött épen, nem kapott golyót, de újra elment bolsevik katonának. Kértem őt, hogy ne menjen el, maradjon itthon, de nem fogadott szót. Szegénynek nem volt benne haszna, hogy elment, őt meg a Vrang-el zsvány kozákjai ölték meg. És most árván, egyedül vagyok.

Itt vége volt. De ugysem tudta volna folytatni, hangja megcsuklott, szemeiből kibuggyantak a könnyecsek és lenézett mélyen a földre.

A fogoly úgy érezte, hogy ott a nagy Volga mellett nincs több olyan árva, mint ők ketten. Vigasztalni igyekezett a leányt:

— Anasztázia, kedves rokon, Szergej helyett én legyek a te bátyád, a te testvéred és amíg itt leszek, vigasztalódjál meg.

— Hiszen olyan nagyon örülök, hogy az Isten ide vezetett, bár ne is mennél el sokáig, nagyon sokáig.

Anasztázia elhívta a fogolyt az ő házába és friss ételt készített számára. Ez a ház is olyan volt, mint általában az orosz parasztok házai, csak a belseje árulta el, hogy aki ott rendezgetett, annak ereiben a magyar fajtól még pezsgett valamennyi vér...

Naponként vendégek látogattak meg Saratovszki Anasztázia házába és a magyar rokon iránt való tiszteletből mindegyik hozott valami annivalót, vagy pálinkát. És ahány jött, annak mindegyiknek el kellett mondani a Halász Juliska történetét.

A napok észrevétlenül multak el. A kis szerény Anasztázia sok kedveséggel elhalmozta a magyar rokonnak és keserűen gondolt arra az órára, mikor az egyszer örökre elmegy tőle. De nem merte kérdezni, hogy mikor megy el, félt, mintha úgy előbb bekövetkezne az az idő, és Halász Imre se mondta.

Fél-fél napot töltöttek együtt a Volga partján, sokszor mély hallgatóságba merülve nézték egymást, sokszor meg órák hosszáig folyton csevegtek valamiről azon a szép, dallamos volgamenti orosz nyelven. Halat azonban mindemellett fogtak bőven és Halász

Imre megmutatta, hogy a tiszta-parti halász, ügyességben nem marad mögöttes a volgai halásznak.

4.

Egy napon a szép Anasztázia egy levelet kapott. A szabadban voltak mind a ketten s a fogoly is látta, de akkor sem kérdezte a leánytól, hogy mi van benne, mikor az már elolvasta. Úgy gondolta, hogyha szükségesnek tartja vele is közölni a tartalmát, akkor úgyis elmondja, de oly titokba nem akart kikényszerített betekintést vetni, amely Anasztáziának rosszul eshetett volna.

Anasztázia a levél olvasása után bosszan nézte a fogoly gondterhes arcát. A fogoly nem kérdezett semmit, — habár szerette volna tudni, mi volt abban, — Anasztázia pedig nem szólt róla, eltette a levelet.

Megint ott voltak a Volga-parton. A májusi nap tündökölve szórta rájuk sugarait, az idő édes hangulatot keltező volt, de ők mégis mélyen hallgattak. A levélre gondoltak... és Anasztázia szomorú volt.

Halász Imre szólalt meg előbb:

— Anasztázia, én holnap elmegyek...

(Folyt. köv.)

a tanfolyamban résztvenni szándékozó iparosokat és segédeket, hogy e szándékukat haladéktalanul jelentsék be az ipartestületi előjárásnál. — Választmány.

— Iparos tanoncok és segédek munka kiállítása Murška Sobotában. A murszka-szobotai járási ipartestület 1929. évi június havában tanonc- és segéd munkakiállítást rendez. Miután ez a munkakiállítás a prekmurjei iparosokra nézve nagy jelentőségű, felkérjük az összes munkaadókat, hogy a tanoncaikat és segédeiket minél nagyobb számban előkészítsék a kiállításra. — Választmány.

ORSZÁG-VILÁG.

— Kisebbségek lesznek a gőzkazánvizsgálat új illetékei mint a régié. A díjtétel kétféle illetéket ír elő, az egyiket az adóhivatalnál, a másikat az ügynevezett kiszállási díjat a gőzkazán felügyelőnél kell megfizetni.

— Földrengést érezték Olaszországban a múlt szerdán 6 óra 44 perckor. A földrengést földalatti moraj előzte meg. Legerősebbek voltak a földlökések Bolognában, ahol néhány kémény beomlott. Emberéletben nem esett kár.

— Angliában két elsüllyeszthetetlen hadihajó épült, a »Nelson« és a »Rodney«. A két csatahajó súlya harmincháromezeröttszáz tonna. Páncélzatuk olyan erős, hogy minden eddig ismert bomba, vagy ágyúvédekkel szemben védve vannak.

— Most épül Newyorkban a világ legmagasabb épülete. A felhőkarcoló hatvanhárom emeletes lesz, a tetején pedig egy hatalmas világítótorny foglalt majd helyet.

— Josephine Baker a híres fekete meztelen táncosnő a napokban Zágrebban lépett fel az Europa-Palace mozi óriási helyiségében. Az előadást azonban néhány klerikális érzelmű fiatal ember alaposan megzavarta. Először is hatalmas lármát csaptak, majd bűzbombákat dobtak a közönség közé. Csak a rendőrség közbelépése után lehetett az előadást folytatni.

— Négyes ikreknek adott életet Palyov György szarvasi földműves huszonkétévi házasság után. Mind a négy leány volt, azonban egy sem maradt életben.

— Amerikában az alkoholláború egyre erősebb lesz. Legújabb az alkoholrendőrség Illinois államban, Aurorában váratlanul rajtaütött Joseph de King házában, ahol csak az asszony volt otthon. Az asszony nem engedte be a rendőröket, mert már este volt és a rendőrök nem nevezték meg magukat. A rendőrök vezetője Roy Shmith sheriff annyira felbőszült erre, hogy betörte az ajtót, és revolverének mind a hat golyóját az asszonyra sütötte, aki holtan esett össze. Közben megérkezett az asszony fia Gerald, aki viszont a sheriffet lőtte hasba. Gerald ellen semmiféle eljárás nem indult meg, ellenben a sheriffet azon-

nal elbocsátották állásából és gyíkosságért vád alá helyezték.

— Anglia egész lakosságát rettegésben tartja a most kezdődött, de már is rohamosan terjedő fekete himlő járvány. A járványt a »Tuscama« nevű tengeri hajó hozta Bombayból Glasgonba. A kikiszállásnál elkövették azt a súlyos mulasztást, hogy a himlőgyanus utasokat nem tették vesztgár alá. Glasgonba naponta több megbetegedés történt és már Londonban is nagy a betegek száma.

— A washingtoni diplomáciai karra úgylátszik nem vonatkozik az alkohol-

tilalom, mert a diplomaták részére a »Maryland« nevű angol gőzös ezer láda alkoholt hozott. A szeszt teherautókon szállították el Washingtonba katonai fedezettel.

— Nagy szerencsétlenség történt Romániában a grivitai vasuti műhelyben. A munkások olvasztott vassal telt kazánt toltak a sineken az egyik teremből a másikba. Közben az egyik munkás vigyázatlansága folytán a kazán félrebillent és a vas kiömlött. Hat ember oly súlyosan összeégett, hogy felépülésükhöz nincsen remény, huszan pedig kisebb sebesüléseket szenvedtek.

— Öt ház leégett Zsdalar szlavoniai községben. Halanké József széna pajtájában az elmúlt éjjel után tűz ütött ki, mely gyorsan terjedt és csakhamar az egész ház lángokban állott. A nagy szél még jobban terjesztette a tüzet és mire a harangzúgásra a falu népe felébredt, már négy más ház is lángokban állott. Mire a tűzoltóság a helyszínre érkezett, már egy hatodik ház is tüzet fogott. Több órai munka után sikerült a szomszédos épületeket megmenteni. Az öt ház teljesen leégett.

— Gondolatlanságból okozott emberöléssel vádolták Sztanojev Toma vracsevgáji lakost, aki 1927. febr. 13.-án Palánkán egy lakodalmon vett részt. A templomból visszajövet, Sztanojev az egyik kocsi-ban állva, örömlövést adott le. A lovak ettől megijedtek és megrántották a kocsist úgy, hogy Sztanojev a fegyverrel együtt elesett, ugyanakkor a fegyver elsült másodszor is és a golyó a közelben levő Herics Zsifkát szíven találta. Az asszony rövid szenvedés után meghalt. A belackvai törvényszék félévi börtönrre ítélte Sztanojevet.

Gájkát felmentette a vád alól és azonnal szabadlábra helyezte.

— Az Adriát a Fekete tengerrel akarja összekötni a Dráván és Dunán át Gino di Bray olasz mérnök. Az olasz lapok lelkesednek érte már csak azért is, mert a németek nemsokára elkészülnek a Duna-Majna-Rajna csatornával és így Magyarország és Ausztria összeköttetést kap a tengerrel, amit az adriai kikötők nagyon megéreznének. Pld. egy tonna (10 q) árunak vasuton Triesztbe szállítása 130 lírába, viszont vizen Rotterdamig csak 35 lírába kerül. Más terve is van a nevezett mérnöknek, nevezetesen Triesztet Béccsel összekötni. Ennek a tervnek kivitele hatszázmillió lírába kerülne. A többi munkát Jugoszláviának és Ausztriának kellene megfizetni. Ámde a legfőbb akadályllyal kell előbb megküzdeni és ez a pénzhány.

— A villanyáram előállításai költségeit hetvenedrészére csökkenti a Baltimore fegyházban rablógyilkosság miatt elzárt két gonosztevő, kiknek egyike elektrotechnikus volt.

— Rákéta autóval százharminc kilométeres sebességet ért el az adenai versenypályán Volkhart mérnök,

Palma haladás

bőr a múlté

Halározzon önként minden cipőjavításnál

Egészség és takarékoság szempontjából, Okosság és modern gondolkodás alapján!

— Newyork állami kormányzójának pokolgépet küldtek. Postacsomag érkezett címére, amelyet titkára vett át. A csomagban bomba volt, amelynek gyújtóját a csomag felbontása hozta működésbe. A bomba pár pillanaton belül felrobbant volna, ha a titkár lélekjelenléte ezt meg nem akadályozta; hirtelen a vízcsap alá tartotta a bombát és rábocsátotta a vizet.

— Egy gummisarkon mulott Lázics Gojka brsadinai földműves gyilkosság vádjá alól való felmentése. Az ügyesség Lázicsot azzal vádolta, hogy vérbosszúból lelőtte Szentivanec Iván földművest. A gyilkosság múlt év nov. 17.-ikén történt. Szentivanec este tíz órakor ment haza egy lakodalomból, amikor egy házból lövés dördült el és Szentivanec holtan esett össze. A gyilkost látták szaladni, de a sötétség miatt nem ismerték fel. Másnap a hatóság megvizsgálta a helyszínt, ahol egy pár cipősarok nyomát találta, melynek kerülete Lázics Gojko cipősarkára illett. A tárgyaláson a védő bebizonyította, hogy a vádlott cipősarkának a gummija más cégtől való és nem olyan, amilyennek a nyomát látták a földön. A bíróság Lázics

aki kocsival, kerékpárral, sikon és emelkedésen kísérletezett. A kísérletek jól sikerültek.

— A vasúti negyedik osztály a német vasúton megszűnt, de megszüntették az elsőt is, mert a negyedikre és az elsőre ráfizettek. Most csak II. és III. osztályú kocsik szaladnak az ország belterületein.

K I N O

V MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 21. aprila
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

ŽUPNIK KIRCHFELDSKI

Drama u 7 činova prema pozoriškom djelu Ludw. Anzengrubera. U glavnoj ulozi:
WILHELM DIETERLE.

V NEDELJO 28. aprila SVADBENA NOČ

Raskošna filmska atrakcija u 7 činova. U glavnim ulogama:
Lily Damita kao kneginja, Harry Liedtke kao knez Keri, Paul Richter kao književnik Sabien Pascal, Ernest Verebes kao kneginjin adjutant.

VSTOPNINA: I. prostor 12 D., II. prostor 8 D., III. prostor 5 D.
Akumulátorekat töltesre elfogad.

Lastnik kina
GUSTAV DITTRICH.

Olcsón eladó

1 drb. 11-es A hengersizék, 1 drb. 12 HP Szivógáz motor generátorral és 1 dr. 6 HP Gőzlokomobil, mind üzemképes állapotban. Üzemben megtekinthető

ČAUK JANEZ molnárnaál

Domajnsovcin, posta Križevci, Prekmurje.

Evangelicsanszke kresztsanszke MRTVECSNE peszmi

sze dobijo v trgovini s papirji
HAHN Murška Sobota.

TORMA.

Házasságközvetítőnél.

— Melle nincsen, hanem pupja van a leánynak.

— Boldog Isten, hiszen az nem baj. Hiszen az a „modern”. Ma fordított világot élünk.

Koldus.

— Kérem nagyságos ur, adjon egy sillinget, hogy a családomhoz juthassak.

— Oh szegény ember! El tud oda egy sillingért utazni? Hol van a családja?

(Zsebre teszi a pénzt.) Köszön! Oh igen, ott a közeli kinóban.

— Doktor ur olyan okos és annyira kedves, mondja mit jelent ez a szó „a priori”?

— Édes asszonyom, Pollákné nagyságos asszonyom! Az egyszerűen annyit jelent, hogy „előlről.”

— „Köszönöm. Hála Istennek” örvendez Pollákné, „most már tudom mit jelent a propó!”

FALUSI ÉLET

Regruta virtus. Egy kis határszéli faluban hire jár, hogy az ujoncoknak be kell rukkolni. Túlzott lelkesedéstől felhevülve N. gyerek, ki a kis falu legénysége között vezér szerepet tölt be, hogy tomboló vérért, mely tűzesen száguld ereiben a jövődöbeli kilenc hónapos katonaidőre még hovesebb látketésre ösztönözze, két kollégájával a kis falu főuccáján futógyakorlatokat végez, ördöngős furfanggal mindig úgy intézve, hogy a futógyakorlat végállomása a dombtetőjén egy a regruta N. vágyai netovábbjának, egy szöke kislánynak ablakai alatt legyen. De szegény regruta N. figyelmét elkerülte az a körülmény, hogy futógyakorlatokat végezni az esti órákban, amikor más ember pihenni akar, veszélyes is lehet. Így történt meg, hogy egy szép holdvilágos estén a mi futkosó hőseinket, akik rendes gyakorlatukat végezték, a főucca egy, egyébként csendes kedélyű lakója, nyakoncsipte s miután atyailag megmagyarázta, hogy ezen gyakorlatokra senki sem kíváncsi s a NagyHáborút végküzdött öreg hadfiak, kik nem szoktak megijedni a saját árnyékuktól, álmukból rémülten fel-fel riadoznak s csak miután meggyőződnek, hogy nem a Világ vége van itt, hanem az aranyifjuság nagygyakorlatot tart, duzzogva fekszenek vissza ágyukba morfondírozva a mai rettenetes viszonyokról — a mi csendes kedélyű erkölcsjavító X. bácsink elkezdte a javító tanaít nemcsak elméletben, hanem a gyakorlatban is nagy sikerrel használni, annyira, hogy a mi Regruta N. az X. bácsi javító tanaiból elszédülve a főút mellett levő vízvezető árkot kezdte méregetni s most már nemcsak a futóbajnoki vizsgát tevén le, hanem a vízvezető árkot képzeletben lövészároknak nézvé, avval a jóleső tudattal oldalgott el társaival együtt a tragédia színhelyéről, hogy most már levizsgálva a lövészárók mászásból is akár három évre is elvihetik katonának. A bibi csak az, hogy az ilyen bátor legényeket a lányok nem szere-

tik s a mi Regruta N. kis szökeje is megfogadta, hogy többé nem fogadja kegyeibe a bátor legényt. Ti többi becsületes fiúk meg őrizkedjétek az ilyenemű vitéz gyakorlatoktól, mert nem tudni, hogy a mi Erkölcsjavító X. bácsink igazságos keze hol s mikor sújt.

KÖZGAZDASÁG.

Öfelsége Alexander király csütörtökön írta alá az állami fogyasztási adóról szóló törvény kiegészítő részét. Az új törvény szerint a sör állami fogyasztási adója hektoliterenként és fokenként öt dinár, a boré hektoliterenként 100 dinár. A 18 foknál erősebb bort szesznek tekintik és eszerint esik adó alá. Az adót a bor forgalombahozatala előtt kell lefizetni. Április 15.-én az egész országban az összes kis és nagykereskedőknél és a termelőknél össze kell írni a borkészletet az új törvény értelmében és a régi és az új adók közötti különbséget a termelőknél és kereskedőknél be kell fizetni a pénzügyi hatóságokhoz. A pálinka fogyasztási adója az egész országban hektoliterenként és fokenként tizenhét dinár. A borból készült pálinka fogyasztási adója hektoliterenként és fokenként huszonhárom dinár. A háziszükségletre visszatartott pálinka adómentes. A törvény a pálinkafogyasztásnál csak a tizenhét évét meghaladó családtagokat veszi figyelembe. Az ecetsav fogyasztási adója kilónként négy dinár. Száz kilogramm benzín adója háromszáz dinár. Az új törvény megiltja a tartományi adók kivetését. Április 15.-étől a tartományi fogyasztási adó címén az állami adóval együtt a következő adó szedetik be: száz liter sör után 30 dinár, 100 liter bor után 50 dinár, 100 kilogramm eszencia és éteres olaj után 400 dinár, szesz hektolitere és foka után 5 dinár, pálinka hektolitere és foka után 5 dinár. — Ugyancsak csütörtökön jelent meg az új törvény az adó fogyasztási adó, az illeték és vámkihágások és pénzbüntetések amnesztijáról. A törvény első szakasza értelmében mindazok, akik az eddigi közvetlen adótörvénybe, illetéktörvénybe vagy fogyasztási adótörvénybe ütköző kihágást követtek el 1928. dec. 31.-ikéig bezárólag, minden büntetés alól felmentetnek. A ki nem fizetett büntetéseket nem fizetik vissza. Amnesztijában részesülnek azok is, akik az 1928/29-iki pénzügyi törvény 86. szakaszába ütköző vámkihágásokat követtek el, de az elítéltek tartoznak megfizetni a rendes illetéket, amellyel az államot meg akarták károsítani. A törvény a Sziluzsbene Novinében való megjelenése napján lép életbe.

„A jugoszláv munkásokat Németországban ugyanolyan védelemben részesítik, mint a belföldieket” így szól az egyik pontja annak a konvenciónak, amelyet a múlt év végén Németország és Jugoszlávia kötött a földmunkásaink németországi foglal-

GREMIJ TRGOVCEV za srez M. Sobota v MURSKI SOBOTI.

Štev. 94.

Meghívó a

VIII. rendes évi közgyűlésre

melyet a M. Szobota járási kereskedelmi egyesülete vasárnap, 1929. április 21.-én 1 (13) órakor a Dobrai-féle szállodában M. Szobotában a következő napirenddel tartja meg:

1. Elnöki jelentés.
2. 1929. évi költségvetés.
3. Kiegészítő választások.
4. Különböző javaslatok.
5. Esetleges indítványok.

Tekintettel a terjedelmes elnöki jelentésre és az idő rövidségére a múlt évi azaz a VII. rendes közgyűlés jegyzőkönyve ezen a közgyűlésen nem olvastatik fel, miért az április 8.-ától 20.-áig mindennap 8—19 óráig és a közgyűlés napján minden asztalon másolatban a tagok rendelkezésére áll.

Határozatképtelenség esetén egy órával később ugyanezen napirenddel új közgyűlés tartatik, mely tekintet nélkül a jelenlevők számára határozatképes lesz.

M. Szobota, 1929. április 8.

Elnökség.

koztatása érdekében. A konvenció pontjai között van; hogy a földmunkások csak szezon munkát vállalhatnak. A munkások angazsálása a szerződés megkötésével történik. Minden tizenegy munkás kap egy vezetőt. Huszonöt évnel fiatalabb munkás nem dolgozhat egyedül, csakis csoportban. Azok a munkások, akik munkahelyüket elhagyják, a jövőben nem mehetnek Németországba dolgozni. A munkásokat a német határon átveszik, orvosilag megvizsgálják betegeket, vagy munkaképteleneket visszaküldik. A munkás csak annál a munkaadónál dolgozhat, akibezerződött. A német kormány gondoskodik arról, hogy a munkásokat egészséges lakásokba helyezték el.

A szociálpolitikai minisztériumban elkészült az új lakástörvényről szóló javaslat. A törvényjavaslat a napokban lesz a miniszterelnökhöz jóváhagyás végett beterjesztve. Az új törvény nagyjában a régi lakástörvény rendelkezéseit fogja tartalmazni. A lakbérre vonatkozólag úgy intézkedik, hogy a lakbér legfeljebb a háborúelőtti lakbér hatszorosa lehet az eddigi négyszeres helyett.

Szerkesztő üzenete.

M. S. Središče. A lap pénzügyi része nem az én hatáskörömbé tartozik. Ön a fáradságomat akarta megfizetni, amire azt mondtam, hogy nincsen nálam fizetni valója. Azt hiszem az Ön szerinti „böcsületsértő” cikkért éppen úgy kellett nyomtási díjat fizetni, mint az Ön cikkeért. Az mindegy, hogy az újságnak melyik rovatába tétetik a cikk. Mivel cikke, sem hír, sem mulattató, szórakoztató, hanem tisztán személyi, magánérdekű értesítés, amelyhez a szerkesztőnek semmi köze nincsen, azért felelősség nélkül a „Nyilttérbe” tétetett.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

k u p u j e
po najvišji dnevni ceni
Trautmann Franc
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

ELADÓ

jutányos áron egy **gőz-eséplőkészlet**, huzatos egy éves, egy vagon napi teljesítménnyel, Clayton & Shuttlenworth. Megtekinthető és kérdezősködni lehet

BAUMEISTER JOS.
MARIBOR
Aleksandrova cesta 20 szám alatt.

Rádiók

Rádióalkatrészek
Lámpák, Batteriák

Puch

Biciklik

Motorkerékpárok
jutányosan kaphatók

Nemecz János
vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.

Terjessze és olvassa a
„MURAVIDEK”-et